

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos petitaor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 20 kr.
Nyílttér garmond sora 20 kr. — Nagybőstőbbesírhirdetések
jutányosan eszköszöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyílttérre vonatkozó minden
Költségnek a szerkesztőhöz kéendő.
Előfizetési pénzek, reclamatiók, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

B.-Gyarmat, január 31.

Megyének közönsége örömmel vehette, hogy azon öt kiváló egyéniség között, kik a pénzügyi bíráskodás élére vannak kinevezve, Nógrádmegye egyik kiváló egyénisége, Beniczky Gyula volt országgyűlési képviselő ur is helyet foglal. Az ő személye, az ő multja minden tekintetben biztosítékot nyújt arra, hogy ő az elfoglalt nagyfentosságú állásnak teljes mértékben meg fog felelni. A pénzügyi közigazgatási bíróság oly független elemekből van összealkotva, mint Beniczky ur, s így kétséget sem szenved, hogy ezen új rendszer jó lesz, mert a személyek, kik ezen rendszer érvényesítésére hivatvák, jók és teljesen megbízhatók.

A pénzügyi bíráskodás életbe léptetése már a közkíváncsi tárgyat képezte. Ezt elodázni nem lehetett.

Mert valamint annak idején az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól való elválasztása hangsúlyoztatott, úgy mai nap a nagy közigazgatási apparátuson belül a pénzügyi kezelésnek a többi közigazgatási ügyektől való elkülönítése képezte a közóhaj megvalósult tárgyát.

Nem helyes dolog volt ugyanis az, hogy ott, a hol a polgárok adóállásairól van szó, a pénzügyi közigazgatás egyszersmind bíró legyen a maga ügyében, maga állapítsa meg nemcsak az adó mennyiséget, de egyszersmind maga ítéljen akkor, midőn az adófizetők nem találani méltatlan kirovás miatt felszólalni kénytelenek. A szenteket is úgy pingálják, hogy maguk felé hajlik a kezük: hogy ne

lenne tehát egy pénzügyi tisztviselő, aki nem akarja hivatalát egykönnyen kockáztatni, de magát sem esetleg kárpótlásba beleártani, ha feljebb valója az ő intézkedését hibásnak tartja, hajlandó inkább a kincstár mint a magán emberek érdekeit szem előtt tartani; emberi szempontból fogva föl a dolgot, pálcát sem tudnánk föltörni.

Amde a közérdek azt parancsolja, hogy a magánosok jogai egyforma oltalomban részesüljenek, semmikép pedig nem mostohább elbánásban, mint a kincstár érdekei.

Minden adófizetőnek jogának kell lenni, hogy akkor, midőn magát igazságtalannal megadóztatva hiszi az adókiivetés által, egy részrehajlatlan forum előtt érvényesíthesse a maga igényeit, mert ha már fizet, méltán kérheti: vajjon valóban tartozik-e a tőle követelt összeggel? Az adó és illeték törvények már is oly komplikáltak, hogy valóban nem csoda, ha az adófizetők kétségben vannak adótartozásaik mennyi- és minősége iránt; de nem csoda az sem, ha az emberek előtt a pénzügyi közegek, melyek főképp és első sorban a kincstár érdekeire tekintenek, részrehajlás színében tűntek fel.

Nos, az új pénzügyi törvényszék független fölfelé is, és így nem érheti a részrehajlás vádját vagy gyanúja ép oly kevésbé, mint a hogy a legfőbb számvevőszéket nem illetheti.

Bár csak oda fejlődnének a dolgok, hogy nemsokára a többi közigazgatási ügyekre is külön közigazgatási bíróságok szerveztetnének, hiszen a közigazgatási bíráskodás szükségességét általánosan hangoztatják. Ez mintegy

betetőzése volna azon garanciáknak, melyekkel a modern alkotmányos szabadságot körül kell venni.

Javaslat a törvénykezési eljárás gyökeres megjavítása tárgyában.

Irta: Bodnár István.*

Saját szomorú tapasztalásom arra kényszerített, hogy gondolkozzam a mai tarthatatlan törvénykezési eljárás gyökeres átalakításának módjáról. Midőn pedig meggyőződésom szerint a magam elé tűzött feladatot megoldottam: polgári kötelességemnek tartom tanulmányom eredményét eszmébreztetés végett a gondolkodó közönség bírálata alá bocsájtani.

Jogállamban minden állami hatalmat a bírói hatalomnak kell alárendelni; mert ez az állapot a törvények uralmát jelenti, a bíróság föladata lévén, a törvények megsértését még a kormány ellenében is megtörölni, s a jognak érvényt szerezni. Ily módon a bíróság közvetítése mellett a törvény uralkodik, a mi a jogállam föladata.

Hogy azonban a bírói hatalom magasstos feladatának megfelelhessen: a bíróságokat a legbőlcsebb, s legigazságosabb polgárokból kell megalakítani. És hogy a kormánytól is teljesen függetlenek legyenek: fokozatos előléptetésüket törvény által kell szabályozni. Hogy pedig nagy szolgálatuknak jutalmát vegyék, s a megvesztegetésnek kitéve ne legyenek: tisztességes díjazásukról szükség gondoskodni. Ha pedig valamely bíró jó fizetése dacára adósságokba keverednek, elannyira, hogy bírói fizetése bármely kis részben végrehajtási foglalás alá kerüljön: mint a polgárok bizalmára méltatlan, és a megvesztegethetőség lehetőségének kitétt egyén, vonassék tegyelmi eljárás alá, — és a körülményekhez képest hivatalától is fosztassék meg.

* Jelen közjogi és törvénykezési íróknak röpiratát, előbb technikai akadályok miatt nem közölhetők. Sietünk ezen hibát helyrehozni s ajánlani a figyelemre méltó javaslatokat olvasóinknak. Szerk.

TÁRGYA.

N é p d a l.

A gyarmati alma mind piros,
A gyarmati lány mind csinos.
Sok alma más kívül, más belül,
De nem áll ez minden lány felül.

A gyarmati alma mind kerek,
A gyarmati szép lány mind szeret.
Ritka alma kerek igazán,
Ritka szép lány szeret igazán.

A gyarmati alma mind édes,
A gyarmati lány mind legényes,
De a kít az egyszer megszeret,
Panasz arra soha sem lehet.

Szabó Nándor.

Ha az ember jól vacsorál.

— — — — Nagyot sohajtottam, s megkönnyűltem lendültem fel a menyezetről függő hintaszékbe.

— No csak hogy valahára elmentek. — Jer be Cocaó!

Cocaó komornyikom bedugta az ajtón fényfázós orrát, s készséggel tudakolta, hogy nem gyujtok-e pipára?

— Dehogy nem te fekete manó; hiszen most is egy darab bambus nádat rágok pipa helyett. Adsz csak hamar azt a gyémánt szópókást.

S hogy még egyet könnyítsek árva szívemen, egész testtelről csavogni kezdtem a vón legénynyel.

— Látod jó Cocaó, — mondtam neki, — már neked csak megvallom, hogy nehéz dolog ez a királyság. Annyira nehéz, hogy — isten bocsá! — felcserelelném egy falusi baktársággal. Már egészen megérlelődött bennem ez az eszme, ma különösen, hogy az angol, a siámi s a tatár követség itt járt. Biz isten azt se tudtam, hányadán vagyok, nem hogy még azt tudnám, mit össze vissza beszéltek legyen. — Első miniszterem Fífogó, az talán tudna valamelyest — Mit akarsz Cocaó?

A jó lélek valahonnan egy fényfázós kefére kaparított a kezéhez, s azzal gyanus oldaltámadásokat intézett arcom felé.

— Napságod, holdságod, menybéliséged! tudja! a nép szokásai, erkölcsai, melyekben egy királynak elől kell tündöklölni?

— Eredj, — mondtam, — eredj jó vén Cocaóm. Azt hiszem, hogy vederből csiberbe jutottam. Te is, a helyett hogy mulattatnál, még kegyetlenebbül kinzarsz, mint az angol, a siámi és a tatár követség. Első miniszterem is Fífogó, bár már egyszer a rajtam lévő nadrágomat kiporolni morészolt, ilyesmiro még nem votemedett. Eredj, Cocaó, eredj.

Magamban pedig utána gondoltam: majd ha a kutyabagosi csász eskimó király lesz, akkor mázolatok engemet seketéro.

Cocaó leültött fejjel, a subiczkos kefére gyöngöden keblére szorítva, kikullogott. De csakhamar bedugta megint a fejét, jelölve, hogy a siámi követség visszaszájott.

— Küldd el.

— Fífogó miniszter is be akar jönni.

— Mondd neki, hogy pipázom.

— Hát ő napsága, holdsága, menybélisége, Leppengő Fífogó Ájia-Májia-Bájia bejöhet? Azt üzeni, hogy régen nem látta felséges csukros urát. — Vagy őtet is elküldjem?

— Ha lehetséges. Azonban ha erővel be akar nyomulni, hát mondjad neki, hogy epedő szívvel várom. Csakhamar megnyílt az ajtó, s cigánykerekelt hányva, beröppült Leppengő-Fífogó Ájia-Májia-Bájia — az én drága feleségem, futtába olyanokat lödítve a hintaszékemen, hogy a gyémánt szópókát majd kettéhaptam.

— Ejnye, Ájia Májia, ne bolondozzál hát, mert megverlek.

— Mit? te engem megveresz? Ni! a selmája, gyero csak!

Azzal lekapott a hintáról s lába közzé fogva, nagyokat püffentett rám, hogy a Fífogó miniszterem által is ismert nadrág olyanokat bődült, mint a nagy dob, mikor a katona banda húzza.

Hiába! Jajgattam, egy cseppet sem tartván azt királyi méltóságomon alulinak; másrésről azonban szabadon maradt kezemmel lábammal derekasokat csiptem rugtam drága oldalbordámon.

Perszo, mindennek vége szokott lenni, s így miután egymást jól megdöngönyöztük, s miután mindketünkől kifogyott a szusz, a további hadműveletekkel felhagyva, békességben felkaporodtunk a hintaszékre. — Felséges feleségem, csodálatos módon, nemsokára ismét működésbe tudta hozni beszélt tehetőségét; — focogott a szentem sok mindenfelől, többek közt, hogy a zulu király neki kőz alatt azt iszento, hogy olvasa

De mintán a bíró is alá van vetve az emberi gyarlóságok: oly eljárás rendszert kell életbe léptetni, mely őt az emberi gyöngeségek ellen megőrzi, a vizsádléseket pedig megakadályozza. Ha pedig a bíró vizsádló a reá ruházott nagy hatalommal, vagy oly esetekben, midőn valaki a bírót hivatalos minőségében megsérti: a bíró rangjának megfelelő esküdtészek legyen az illetékes megtorló hatóság; hogy ekként a független bíróságokra nézve az ellenőrzést, kitűnő polgárai, az esküdt bírák közbenjöttével, maga a nemzet gyakorolhassa. E nélkül a bírói hatalom az állam zsarnokává válhatnék, a bíróságokban a kasztszellelem nagyon elharapódznék, és saját személyes ügyeikben maguk, vagy testületi társaik bíráskodnának, a mit megengedni nem szabad.

Ne higgye senki, hogy a polgárok egyeteme a bíróságok méltatlan megsértését megtorlás nélkül hagyja. Minden jóra való ember meg van győződve, hogy a jó bíró a törvények őre; ő biztosítja a törvények uralmát, ő tartja fön a polgárok személyes vagyonebiztonságát. A jó bíró az esküdtészekben, a mely a legkiválóbb polgárokból volna alakítandó, — készséges védelmezőt fog találni a jogtalan megsértők ellen.

Ilyen fontos a bíró állása az államban. De éppen azért, mert a bíró hatalma nagy, és az igazságtalan ítéletek aláassák a törvények iránti tiszteletet: a bíróságokat szigorú ellenőrzés alatt kell tartani, annál fogva is, mert az ítéletek a nemzet fenségét jelképező király nevében hozznak, a kinek nevében csak tiszta igazságot szabad szolgáltatni.

A mai eljárási rendszer tarthatatlan. Ugyanis a polgári kisebb keresetekre vonatkozó törvény minden bírálaton alóli. A községi bíró 20 frtig ítéltet ugyan, de abban az alperes megnyugodni nem köteles, s így a fölperesnek idő- és költségvesztéssel a járásbíró előtt új pört kell inditnia. A bagatell ügyekben nincs főlebbzésnek helye; holott az 50 frtig terjedő keresetek főleg a népet érdeklik, a melynek gyakran a kis kereset mindene. A törvény nem intézkedik, hogy az adós ott tartozzék törvényt állani, a hol az adósságot csinálta és a fizetést teljesítenie kellene: s így a gyógyszerészek, kereskedők, iparosok stb. a csekély keresetek végett az adós illetősége előtt kötelesek pörlekedni; és mert a képviseltetés költségei meg nem ítéltetnek: kénytelenek kis követeléseiket odaajándékozni.

Mennyivel egészségesebbek az 1833-as XX. és 1840: 11 törvények, melyek szerint a világos, nyomban a az újabb tényekből tisztára hozható keresetek 12 frtig a községek bíróságai, azontól pedig 200 frtig a szolgabíró elé tartoztak. Mi szükség volt a bagatell törvényvel a külföldet majmolni. Elég gyors a somnás szóbeli eljárás. Intézkedni kellett volna, hogy a községi bíróságok és járásbírák ítéletei ellen a törvényeszkre, és csak különbözö ítéletek esetén lehessen a királyi tábla, mint utolsó bírósághoz föllebezni. Ily módon a kisebb kereseteket a nép érdekének megóvása mellett, okzeresen el lehetne intézni, a kir. táblát és Curia-t pedig sok munkától megkímélni.

A mi pedig az írásbelileg befejezett pöröket illeti, azok kiosztatnak az előadóknak, a kik azt átnezik, vagy ha úgy tetszik áttanulmányozzák: de azután —

ritka kivétellel — az előadó szemével lát, s annak az eszével gondolkozik a társas bíróság. Minél nagyobb tekintélylyel bír az előadó társai közt: annál jobban érvényesítheti saját nézeteit. Az abszolút rendszer alatt, de később is a nemrég mult időig, az előadók pörárvonatot tartoztak készíteni, és az a pör alkatrészt képezte. Az ily kivonathól a felek meggyőződést szerezhettek a hü előadóról. Ma napáig szóval adják a pört elő, s így az ellenőrzés lehetetlen. A mai rendszer mellett a testületi bíráskodás csak személyvesztés.

(Folytatása következik.)

Csesztve község monografiája.

Érdekes mű jelent meg nem régiben, mely megyének egyik községével, annak történetével, család és birtokviszonyaival tüzetesen foglalkozik. A művet Kálnay Nándor írta, 68 lapon kimerítően tárgyalván Csesztve község multját és jelenét. Bár minden községnek akadna oly ügyes monografistája, — mint Kálnay úr. A monografiából kivontuk a következőket:

Csesztve, régenté Csesztárnak nevezetett, már a magyarok bejövetele előtt is létezhetett, mert határában, főképen Madách és Majthényi földes urak kereteiben nemcsak az előtt, de a mult évben és még ebben is mások, és én is találtam elég urnadarabot, és mint Mocsáry Antalnak „Nógrádvármegye Esmertetése” című művében, melyet e század elején írt, föl van jegyezve: „itt a földből 50 darab urnák ásattak ki, melyek, a midőn a friss levegőre tétettek, szétomlottak, egyik urnában találtatott egy darab réz, mely függöképen szolgálhatott, által lévén lyukasztva, az valamely régi familiának, vagy valami érdemnek a czimere, vagy legalább a jele lehetett.”

Több érdekes adat van még itt feljegyezve, nevezetesen, hogy a róm. kath. templom 1212 ik évben épült és hogy a faluval együtt a Tatárok és Törökök által földig leromboltatott, és csak a templom szentélye maradt föl a mai napig régi stíljében. A mostani templom a régiek omladékaiból 1731. eszt. épült fel; 1756-ban leégett, de 1792-ben ismét helyre hozatott, s valószínű, hogy tornya is ekkor építettett hozzá, mert mint a róm. kath. és evangélikusok közti egyházviszály 3. §-ából kivehető, a torony 1792-ik év előtt még a faluban a róm. kath. iskolamester háza előtt volt. — Régiségi szempontból tán érdemes volna szakértők által a templom szentélyét megnézetni.

E század elején Csesztvének földes urai voltak: az esztergomi főkáptalan; Madách Imre kir. kamarás, ki nevével a még most is itt élő 96 éves (1883) szül. Majthényi Annával kapta a birtokot, s kinek a dombon szép kinézésű kastélya és gazdasági épületei vannak közel a templomhoz; — Majthényi Károly kir. tanácsos, ki a völgyben a falu északi végén egy derék lakást építettett.

A róm. kath. hívek száma, ekkor 271 volt. Plébánosa 28 esztendőtlől fogva az érdemekkel teljes Vrana János; filiái: Bakó és Riba. Az evangélikusok (luthr.) száma 221, kik Szűgyhöz vannak affillialva. A római katolikusok és evangélikusok között 1730-ban nagy viszály ütött ki.

Csesztve több évig lakhelye volt Madách Imre nagy költőnek — ki az „Ember tragédiáját” írta 1845—1853.*)

Madách Imre 1845-ben meguólt, a anyjától és Sztrégováról el, a megyei központi városban közel fekvő csesztvei birtokára költözött, hol a családi élet boldogsága édenne varázsolta körül az erdőlepte völgyben megbuzódó falusi lakott. Itt élte ő életének verőfényes oldalát. Hálványozásig szeretett kedves nő, fia és leánygyermek csemetéivel kebelén, megbítt baráti kör, minden oldalról nyilvánuló közszeretet és tisztelet, s az erre méltóságnak férfias tiszta önérzete, a lángoló hazaszeretetének nagy jövőt áhító vágya, reménye: e képekben mosolygott rá a jelen. 1848 tavaszszal ő is sok mással az álmodott szebb kor hajnalát látta a midőn éppen férfierejének s kivívott tekintélye és népszerűségének súlyával akart sorakozni az építők közé; megújult régi makacs betegsége ágyba szögezte. Innen hallá, telváltva örömtől dagadó és fájdalomban elhaló szívvel a világeseményeket.

Csesztvének a legrégibb földes urai az esztergomi főkáptalan és a Barátnyak voltak. II. Majthényi Márton nőtől vette Ebeczky Évát, a ki Ebeczky Ádám és Barátnak Anna gyermeke volt, s Csesztve így jutott a Majthényiakra. Ennek egy részét Madách Imre, cs. királyi kamarás, neje Majthényi Anna után kapta. E század elején Majthényi Károly és Madách Imre, a költő anyja, birta és még jelenleg is e két család és a főkáptalan birtokában van Csesztve.

Madách család. (sztrégovai és kis-kelecsényi) Nógrádvármegye egyik legrégibb törzsszékű családja. 1*) „Bölcsője Zólyom vármegye, hol a család első tudható törzse Radun, már II. András király korában a birtokos urak sorában állt. A szerencsétlen műhii ütközet után a tatárok elől futó IV. Béla királyt a tengerpartokig kísért és vele ott időzött visszajöveteleig. Viszszatérők után pedig Radun és fiai Tamás, Madách és Tóbiás folytonosan a királyi udvarban tartózkodván, nem szüntek meg a királynak sokszekű és különféle szolgálataikkal kedveskedni, melyeknek tekintetbe vételével IV. Béla király őket 1250. Zólyom megyében a Garam vize mellett ősi birtokukban új adomány útján megerősíté 2*)

(Folytatása következik.)

Tizenkét kérdés.

A községek és községi lakosok pénz és hitelviszonyainak országos közérdek céljából való javítására nézve egy igen érdekes mozgalom indult meg, mely tizenkét kérdésre szorítkozik.

A községi életben szerzett tapasztalatok feljogosítanak rá, hogy a sajtó révén megadjam a fölvetett kérdésekre válaszomat és pedig a lelkiismeret tiszta szavával.

Az első kérdés a következő:

*) Madách Imre emlékeztetéből, melyet Berczy Károly a Kisfaludy társaságnak 1866. február 6. tartott ülésén felolvastott, annak Csesztvére vonatkozó részét a nagy költő iránti kegyeletből szöröl-szóra jónak láttam átvenni.

1*) Nagy Iván „Magyarország családai”

2*) Fefér Od. dipl. tem. IV. vol. 2. pro. 50.

feleségül, ha engem előbb egy kicsit megmérgező. Azután hogy a tatár király lányának bajusza nőtt, s kilátása van még szakálra is. Végül arra kért, hogy vigyem el őt a menyországba, úgy is mikor a kezét megkértem, fűt, fát, csillagot ígértem.

En mit sem szólék az efféle badar pletykákra és kívánságokra; mérgesen pőfékeltem, s egyre azon járattam elmémet, micsoda királyság ez, hogy az embernek itt nyugta soha sincs? Vajjon, — gondolám — nem jó volna-e itt hagyni ezt a subiczkos delnőt, s felcsapni angol királynak? — No, mindenesetre, előbb megbeszélem a dolgot a vén Cocaóval s kikérem Fífigót tanácsát.

— Gyöngyöm! — szólaltam meg ezeknek utána, mintán más gondolat is ötlött az eszembe.

— No csak hogy meg nem némultál, — rivalt az in spe szalmaöveggynek deklarált. Mit akarsz mondani? Kialndt a pipád?

— Mem Ajia-Májia, a pipám nem aludt ki. Ha nem kérdezőtől, van e már nekünk gyermekünk?

— Van e? — Gondolom egy tuczzattal.

— Akad köztük fiú?

— Akad . . . nem . . . nem tudom. Kérdezd Fífigót, az tudja.

— Hát látod, fekete madaram, a dolog úgy áll, hogy én már öregszem. Öregnek pedig nem való a királyi páleza. Azt gondoltam, hogy lemondok, s valamelyik fiut bele nyomjuk a királyi karzók —

— Jaj! — mondá az én fekete madaram, s nyomban összemoltott, mint a nem jól készített tojásos sütemény. Azt hittem, napnezust kapott, azonban később kiderült, hogy a velem való birkozásban megörlöttette magát.

Noza, de rohant is ám be vagy 12 subiczkos palotahölgy, s az én Ájiámat úgy felkapták, úgy kivitték, mintha soha nálam sem lett volna.

— Holla! Mi ez? — gondolám; s mihelyt királyi pipadohányomat ennyi baj után végre hiszihattam, Cocaót hívtam, s a körülmények miként állásának kipuhatolására küldtem. — Cocaó mont és jött.

— Ó napága, holdága, mennybélisége, subiczk módra rosszul van. Azt mondják, falovat s mézes kardot kíván, mivelhogy a menyországba kívánczik.

— Akkor kiesett a negyedik kereke. — Tudod mit jó Cocaóm, töltsd még a pipámat és hozz Cseongótól valami jó pálinkafélét, még pedig, ha nem volna pénz királyi erzenyemben, hát hitelbe. — Én bizony kimondom, hogy az én szívem mód nélkül örvend. Meguntam már én a királykodást, s ha ez a vén Sybilla meghal, egygyel kevesebb a kötelék, — úgy itt hagyom Fífigót, mint szent Pál az oláhokat.

Alig hogy ezt kimondtam, Fífigó is csak berepült az ajtón, s szépségesen a lábaimhoz telepedve, mondá:

— De Fífigó nem olyan hűtelen, Fífigó nem hagyja el ő menybéliséget. Fífigó az első miniszter, kinek kötelessége a királyra vigyázni, s neki, ha tán nem értené, a törvényeket megmagyarázni.

— Törvény? Micsoda törvény? Jaj, csak törvényvel ne tölj most edes Fífigó, úgy is eleget kinnasz vele máskor. Adok neked szép tarka nadrágot, s vétetek két kio fénymázt, edes Fífigó, csak hagyd fel a törvényvel.

— Köszönöm. Azonban én most azt jöttem jelenteni, hogy ő menybélisége Ajia-Májia súlyosan beteg.

S mivel e körülmény menybéliségedet megörvendeztetni látszik, nem mulasztatom el menybéliségedet arra figyelmeztetni, miszerint nemzetünkél, hagyományos szokás alapján, regóta szokásban van, a meghalt királynéval együtt felséges férjét is elevenen eltemetni.

— Uozezu millió héber bakter! Jaj, edes Fífigóm, ezt a törvényt meg kell változtatnunk. — Ugyan Cocaó, szaladj csak és tudakozódj az én gyöngyöm Leppengő Fefengő Ajia-Májia-Bájia egészsége után. — Meghagyom jó Fífigó, hogy minden perczen jeleutak nekem mikéntlétét a drágalatosnak; másrésztől meg szánom bánom bűnös szavaimat, és ígérem, hogy megjavulok, jó Fífigó, — a törvényt is bema-golom — Nos, vén Cocaó?

— Ő menybélisége még rosszabbul van.

A következő bulletin pedig így hangzott:

— Ő menybélisége azt óhajítja, hogy felséges férje balfület hagymával trancsirozzák föl neki.

A sora különös kegye folytán nem volt már idő e szakács operációra, mert Cocaó nyomban jelenté:

— Ő menybélisége baldoklik.

Az én szemem meg kék, zöld karikát hányt, s minden hajszálam az ég felé állt, mint a templom tornyának hegye; a torkom meg összezorult, gondolom azért, mert Fífigó tojtogatta. S oly nagy kínaimban csak félig-meddig hallám, midőn a vén Cocaó a fülemből ordítá, hogy:

— Meghalt!! — — — — —

— Szerencsémre, éppen akkor egy nagyot rugtam magamon. Csak hogy még egyszer felébredtem, fogadom, hogy nem eszem én többet vacsorára angolna pecsenyét erdő tojás garnirunggal. D. E. I. J.

2. Miféle körülmények okozták, hogy a lakosság hiteltre szorult?

Feleletem erre ez: A családi osztály, a rokonok közt való birtok megosztás, rohamos gazdálkodási vágy, birtok szerzési szenvedély minden előre megtett számítás nélkül, fényűzési majmolás, a számos elemi csapás és a korcsmák szaporodása szegényítik el népünket.

3. Teljesen-e azon községi lakosok száma, kik hiteltre szorultak?

Erre nézve a községi képviselőtestület tagjai házaszám szerint eljárva, a statisztikai adatokat könnyen szolgáltatathatnak. Kétharmadára merem tenni a hiteltre szorultak számát, kik az adóság nyomása alatt, gond és aggodalomban élnek inséges napjaikat.

4. Ha igen, honnan fedezik be szükségleteiket?

A főlveti nagyobb összegű tőkéket a különböző takarékpénztárakból, a kisebb összegeket uzsorásoktól, kik még maig is 100 perczenttel teszik tönkre az egyes családokat. Pár évtizeddel ezelőtt bizalommal fordultak egyesek a jótékony alapra fektetett pénzintézetekhez, de ezek alapszabályai lassanként megszorították, látjuk a részvényesek féltékenységet, nagyon csekély arányilag a hitel a birtok értékéhez képest és követelik az első helyi táblázást. Nagyon természetes, hogy az utánok következő hitel már csaknem mind uzsorások tulajdona volt, van és lesz is, mivel ember csinálja a törvényt, úgy mindenki talál kibúvókat, hogy kijátsza a törvényhozók jóakarátát.

Ajánlom tehát a takarékpénztári alapszabályok megváltoztatását, hogy a jobb talajú földekre egyengetek után nagyobb hitelt nyisson mint eddig, mert az által igen sok családot mentene meg az uzsorások kezéből.

5. Az uzsora el van-e terjedve?

A községi életben rémesen pusztító veszedelem az uzsora, mely minden törvény mellett is titokban, négy szem közt, engedve, lassanként öl. — Az uzsorások biztosan dolgoznak, sőt alkuszokat tartanak, kik segélyével hártják el magukról a gyanút és ép úgy megveszik a 100 perczentet, — mint az uzsoratorvény előtt.

6. Kik üzik leginkább az uzsorát?

Itt nem vádolunk sem magyart, sem németet, sem tót, sem római katolikust, sem reformátust, sem evangélikust, sem zsidót. Csak ajánljuk, hogy nézzék át a megye összes birtokivét, és a kinek neve a birtokivéken mint hitelező legtöbbet szerepel: az okvetlen uzsorás, és akkor megtudjuk, hogy mily valóság és nemzetiségű a többség.

7. A községi terhek, (pótadó stb.) befolyással vannak-e a hitel szükségletre?

Azt hiszem, hogy nagyon is! mert ha a kidobolt időre az adózó polgár adóját le nem fizeti, eladják kenyeret, gabonáját, ágyneműjét, szükséges ruháját. A községi pótadók tehát rendkívüli befolyással vannak a hitel szükségletre.

8. A községi lakosok közül, kik igénylik leginkább a hitelt, földmivelők, birtokosok, vagy iparüzéssel foglalkozók-e?

Földmivelők és birtokosok. — Az iparosoknak — fájdalom — birtokivük nem igen lévén, a 19 ik század második felében még teljes hitellük nincs.

9. A hitelt szükségük nincsenek-e már annyira tüllerhelés, hogy azok olcsó tőkével sem menthetők meg?

Vannak a kik minden órában várhatják lélekharangjuk megszólását, de vannak olyanok is, a kik még menthetők volna, de a tanácsadók igen farkasok, nem érdekli őket a nép jóléte, mit törődnek ők a más bajával. Különben erre nézve egy a lakosság által becsült községi bíró gyűjthető világos statisztikai adatokat.

10. Megvan-e a lakosságban a takarékosági üszlön és gyűlt-e tőkéik?

A második pontban jelzett kétharmadrészen túl egyharmad szorgalmas, munkás, kitartó, türelmes és takarékos.

11. A lakosság bizalommal viseltetik-e a takarékpénztárak iránt?

Föltétlenül.

12. És ha igen, a vármegye felügyelete alatt felállítandó községi takarékpénztárba hajlandó volna-e tőkét elhelyezni?

Arra idő és szakértők felvilágosítása kellene.

13. Ha nem viseltetik bizalommal a községi takarékpénztár iránt, miként lehetne azt megkedveltetni és aszírni a bizalmat felkelteni?

Itt a tanítói karnak igen szép tér nyílik. — A tanfelügyelőség felhívhatná a tanítókat legalább a téli időben, a törvényben különben is megszabott feladatok iskolájában a községi takarékpénztárak czelméjének terjesztésére, senki sem tehetne itt többet egy szorgalmas tanítónál, a ki a pénzügyi állapotokat némileg tanulmány tárgyává téve, a fentebb jelzett nemzeti intézményt megismertetné. — A takarékos gyűjtőgető örömmel helyező el pénztét gyűmölösztatetés végett a

községi takarékpénztárba míg birtokba fektetheti, a mennyiben falusi népünk a vagyoni legnagyobb biztosítékul a földbirtokot tartja.

E tizenkét kérdést véleményadás végett nekem adták át. — En c tekintetben válaszádomat legjobbnak találtam a nyilvánosság terén. — Szóljon a fontos ügyből mindenki a kit népünk sorsa érdekel.

A szakismoret szava az irányadó.

Pólya Lajos.

A körorvosok részéről egy nagy gravamen fog elezni azáltal, hogy a miniszter jóváhagyása folytán a körorvos urak fizetése akként szabályoztatik, miszerint ezentúl a körorvos a község pénztárából negyedévi részletekben fogja kikapni fizetését. Ez buzdításul szolgálhat a körorvosoknak arra nézve, hogy most már lelkiismeretesebben teljesítsék kötelezettségeiket, s hogy az intézmény, mely különben némely megyében, mint pl. a szomszéd Hontmegyében acceptálva és végrehajtva nem lett, egyszer valahára megkedveltesék. Az alispáni rendelet a következő:

„582.—1884. éln. szám. Nógrádmegye alispánjától. — A nm. belügyminiszter ur 38811—1883. VIII. b. szám alatt kelt kegyes loiratával jóváhagyván a megye közönségének abbéli intézkedését, hogy a községi és körorvosok fizetése az eddigi gyakorlathoz híven jövőben a község illetve kör lakosaitól, lélek szám szerint, egyenlő összegekben szedessék be, úgy azonban, hogy ezen összegek a község egyéb jövedelmei módjára a községek pénztárába folyjanak be, s viszont a községi és körorvosok fizetéseiket, mint a többi községi tisztviselők, a községi pénztárból kapják. Utasítom a járási szolgabírákat a általuk a községek bíráit és pénzeszedőit, miszerint az orvosi és körorvosi fizetéseket a járandóságoktól legutóbbi népszámlálás eredményei szerint községenként megállapítsák, az ekként a behajthatlanná válható rész ügyelembé vétel mellett megállapított összegeket minden egyes lakosra egyenlő összegben kivelve, azok beszedéseit eszközöljék a község javára, mely összegek már a jelen évről szóló községi számadásokban is felveendőek s elszámolandók lesznek.

Ebből kifolyólag a községeknek ismét újabban is köteleességévé teszem, hogy a községi illetve körorvos járandóságát az illetőnek előléges negyedévi részletekben kifizetni felelősséggel járó köteleességüknek ismerjék.

Végre járási szolgabírák a körorvosi járandóságból minden egyes községre eső, úgy ebből az egyes lakost terhelő összegek táblás kimutatását 30 nap alatt beterjesztetni el ne mulasztják; több járásba eső orvosi körre nézve a kötelezettség azon szolgabírók terhelő, kinek járásába az orvosi kör székhelye tokszik.

B.-Gyarmaton, 1884. január 22-én.
Alispán helyett:
Harmos Gábor,
főjegyző.

Figyelemre méltó felhívást küldünk lejjebb, melyet a gazdasági miniszterium jó előre tesz közzé. Főleg megryénk az, mely kopár területekkel bővelkedik, s alig van község, hol parlagok, nagy vízmosások a haladó cultura szegényére nem léteznének. Ezen elhagyott helyeket be kell fárasítani, erre megadja a módot maga a kormány, a földbirtokosoktól nem vár egyebet, mint egy kis instantiát. Ajánljuk tehát a földm. ipar és kereskedelmi miniszterium felhívását földbirtokosaink figyelmébe. A felhívás következő:

„Felhívás az erdőbirtokosokhoz. Azon erdőbirtokosok, kik az 1879. XXXI. toz. 165 §. megjelölt kopár és futóhomok területeken ez évben erdőültetési szándékuknak teljesíteni, s e célból az állam részéről csemetékben ingyen részeseit kívánnak, felhívatauk, hogy ebbéli a rendelkezésre álló csemetemennyiség határaig a jelenkezés sorrendje szerint teljesíthető kívánságukat, annak megjelölésével, hogy mely község határában, hány katastrális bold nagyságu, mely közet, vagy talajszemhez tartozó terület és mely fajból álló csemetékkel óhajtanak erdősíteni, s hogy e célra hány éves és legalább mennyi csemetét kívánnak, f. évi február hó végeig ezen miniszteriumnak írásbeli értesítéssel tudomására hozzák, a azt, hogy a kérdéses területek közgazdasági szempontból való erdősítése szükséges, akár az illető közigazgatási erdőszeti bizottság elnökének, akár a kir. erdőfelügyelőségnek átiratával igazolják.

A csemeték árát és azok csomagolási költségét az országos erdei alap fedezi, míg azoknak gyorsított szerinti szállítási díját az átvétel alkalmával a jelentkező erdőbirtokos viseli. — Budapest, 1884. évi január 15-én. — A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium.

H i r e k.

Ipolyszabályozási értekezlet tartatott január 30-án B.-Gyarmaton Scitovszky János alispán ur elnöklése alatt. A Nógrád és Hontmegye által kiküldött vegyes bizottságok értekezlete volt ez, mely behatóan tárgyalta a szabályozás kérdését, czél és okozatokról tekinteteket. A megállapodás az, hogy Kvassay culturmérnök javaslatai alapján a részletes szabályozás megindításának a végül Nógrád és Hontmegye érdekelt

birtokosai egy közös társulattá alakuljanak. E célból a költöztetések a maguk közgyűléséhez javaslataikat, melyeket Harmos Gábor főjegyző ur fog fogalmazni, beterjesztendik. Az értekezleten 16-an vettek részt. Hontmegyéből jelen voltak: Pongrácz Lajos alispán, Kalmár Lajos m. b. tag és Schón Alajos főmérnök. Az értekezlet után az alispán a vegyes költöztetés tagjait fényesen megvendégelte.

Pajor István nagyerődmű írók Quintus Horatius Flaccusnak a Piso fiérekekhez a költészetről írt levelét lefordította. A Pisókhoz írt levél már előbből Czeuszor és Fábján Gábor classikus íróink, majd Édes Albert által fordított, s így ez a negyedik fordítás, mely a nagy római író híres didaktikus költői levelét nyelvtanokra áttűrteti. Pajor ur ezen fordítása méltó folytatása az epistolák mindkét könyvének, melyben minden sor műgonddal és zamatos magyarsággal, babár kisán szabadon, ki van dolgozva. A tetesztétől utókban megjelent mű, mely Kék László ur nyomdájából került ki, Ipolyi Arnold megyés püspök urnak, a fordító jó barátjának, a közös emlékek iránti hűsége szerény zalogul van ajánlva. Pajor István ur ezen fordítása méltó helyet foglal el irodalmunkban, s azt bizsásk, hogy a minden dicsekedést absorbeáló fővárosi írók sem fogják Pajor István ur mint classikus író érdemelt méltánylat és figyelem nélkül hagyni.

A b.-gyarmati iparos lakóai bizottság január hó 27-én tartá szervezkedési gyűlését. Tagjai: Karlik János mint minisiteri biztos meghatalmazottja; ifj. Schuler Lajos, Molnár József és Irinyecz József az általános ipartársulat képviselői; Filler Lajos és Draskóczy Bertalan a cipész társulat részéről; Rády István és Hajser József a calzmadia társulattól; Kubányi József és Veszélovsky János szűcs és szabó társulat képviselőiben; Aninger László a Felelt Henrik a kereskedők küldöttjei; Opitz Károly rendőrtanácsos, Tomesko Nándor isk. igazgató; továbbá a bizottság által megválasztottak: Bachár Gyula, Horváth Danó, Kemény Gábor, Milován János és Reményi Károly. — Bizottsági elnöknek megválasztották Karlik János, al-elnöknek Bachár Gyula, pénztárnoknak Filler Lajos s ideiglenes jegyzőnek Tomesko Nándor.

Tánczpróba. Zsembery Adolf kitűnő tánczmesterrünk a polgári iskola növendékeivel január hó 31-én tartotta meg a tánczpróbát, a mely a szűlők nagy meglegedésével találkozott. A tánczpróba után kedélyes mulatság fejlődött ki az iskolai nagy teremben, — melyen az öregebbek is megpróbálkoztak a táncz művészetével.

A b.-gyarmati ügyvédi kamara január hó 27-én a megyeház kistermében a választások iránti tekintetből nagy érdeklődés mellett tartatott meg. A közgyűlés lefolyásáról közbejött akadályok miatt egész terjedelmében lapunk jövő számában fogunk megemlékezni, s most csak annyit jelölünk, hogy a kamara elnökétől a jövő 3 évi cyeusara jóformán egyhangulag Kövy Tivadar ur lett megválasztva, helyettes elnökül Hederváry Antal, titkárul Farkas Ferencz, ügyészül Balke József, pénztárnokul pedig Dr. Berczel Henrik.

Nagymérvű érdeklődés keletkezett a tiszoltó egyet iránt B.-Gyarmaton. Az alapító törzstagok kötelezettsége 1883. évi december hó 31-én lejárt ugyan, azonban csak kevesen adták be végleges elbocsátásuk iránti kérvényüket, úgy, hogy a volt 90 tagból 64 maradt meg; azonban az újabb 3 évi cyeusara oly tömegesen jelentkeztek új tagok, hogy ebből méltán következtetést vonhatunk az ezemi népszertárságra, s ezen intézmény jogosultságára. Az új tagok száma ugyanis 67 s így az egyleti tagok összes száma 121. Az új tagok ünnepélyes felavatása és a fogadalmi izek aláírása január hó 29-én este 8 órakor a városbáza nagytermében az egész tisztikar jelenlétében ünnepélyesen ment végbe. A városbáza nagyterem széfaláig megtelt jó és egészséges arcokkal, s még a földmívelői osztályból is láttunk ott többeket, kiket a modern intézmény meghódított. Az új tagok ünnepélyes felavatása után Sules Lajos alparancsnok elnöklete alatt tisztigyűlés tartatott a tegnapi közgyűlés tárgyainak megvitatása végett, majd a tisztülési conferentia váltotta fel, a főparancsnok kijelölése iránt. A conferentia egyhangulag Hanszély Márton főszolgabíró urat jelölte ki, ki a tegnapi közgyűlésen, melyről időhiány miatt jövőre írunk, nagy lelkesedéssel megválasztott.

A losontzi illami főgymnasium segélyző egylete javára évenként megtartatni szokott tárgyművelési tegnap ment végbe a casinó termében. Ez évben is számos tárgy küldetett be, ezen segélyegylet iránt melegen érdeklődő tanügybarátok részéről. A sorajegyeknek ezelőtt B.-Gyarmaton is elég kelete volt, mert innen is számos áldozatok megyének főgymnasiumnak ezen szép czélú intézményére. Ez évben nem kaptunk sorajegyeket, s ezért némileg apprehendálunk a rendező bizottságra, mely B.-Gyarmat érdeklődését elejtette.

Suxbasin Ignác tanácsadó felkért minket annak kijelentésére, hogy a táncórákat mártól kezdve a „Zichy” vendéglő termében tartja, a tanulókat még mindig elfogad, valamint a gyakorlókat szívesen látja. A táncórák esti 7-től 9 óráig tartanak, kivéden a péntek, szombat és vasárnap estéket, mikor is zenekar közreműködésével a táncórák 7-től 10-ig tartanak.

A vásár B-Gyarmaton január 28 és 29-én elég népes volt. A marhavásár azonban korántsem mondható sikerültnek. Igen silány marhaállomány volt kiállítva, s csak itt-ott emelkedett ki néhány pár cizmeres ökör. A marhaállomány számra nézve aránylag igen kevés volt. A kirakó vásár nagyobb keresletnek örvendett. Lopás is történt, ugyanis a kaszinó épületében lévő állás alatt éjjel egy vidéki szijgyártó ládáját feltörték s 8 darab kantárt tolvajlottak el. A csendőrök a tetteseket nyomozzák.

A „Szekszárd és Vidéke” azzal fenyegeti utólag sem fizető előfizetőit, hogy neveiket közlé teszi. Hasznos praxis, de nem eléggé tisztességes.

Rövid hírek. A képviselő választások terminusa igen rövid. A jelekből úgy látszik, hogy május hó elején megalakul az új parlament. — A b-gyarmati dalegylet a február 25-iki dalestélyi alkalomával Pajor István urnak a zászlószentelésre írt himnuszát, melyet Zelenka János urigen figyelemreméltóan megszólaltatott, először fogja előadni. A dalegylet szorgalmasan tanulja a művet, melynek igen sok szép és meglepő részlete van. A dalestélyre igen sokan készülnek a vidékről is. — Szerény Gábor főszolgabíró úr egészségi állapota észrevehetőleg javulófélben van. — A helybeli női dal- és tánc-törtékei órákat; a dal- és tánc-törtékei tagjai e mellett szorgalmasan gyűjtik a pártoló tagokat is.

Itéljetelek magatok. Mily gyakran vonakodunk valamely gyógyszer megvételtől, amelyet pedig mindenki magasztal. És ugyan miért van e tartózkodás? Egyszerűen csak azért, mert nem akarunk haszontalan kiadást tenni, bármily csekély legyen is az. De itéljetelek magatok, hogy egy 70 krnyi csekély kiadást lehetett volna e jobbra fordítani, mint a következő esetben: „Mintán 12 évig székrekedésben s az ezzel járó fájdalmakban szenvedtem, és sehol segítséget nem találtam, pedig fűrdőket is használtam, egészégem helyreállítását egyedül Brandt R. gyógyszerész svájci labdacsinak köszönöm. Azok használata óta a legjobb egészégem van, mit ezennel bizonyítok. Kelt június 12-én, az eisendorfi ásvéghutában Weissensulz mellett, Csehországban Baurle M. főüvegfuó mester.” A labdacsin valódiságára nézve ügyelni kell, hogy a doboz

csimlapja Brandt Richard aláírásával s a felér keresztel vörös mezőben el legyen látva.

Nyilvános köszönet

Mélyen lecsajtott családom nevében ispa balassagyarmati polgári iskola tanárai s a tanuló ifjúság, nemkülönben mindazon rokonsáim, barátim s ismerőseim, kik feledhetetlen Béla fiának, a lovak elragadása következtében ért, gyászos és megrendítő elhunyt alkalmából folyó hó 17-én történt végtisztességgel jelenléttükkel fájalmunkat enyhíteni, a veszteségünk felett vigasztalni igyekezték, — fogadják hálás köszönetemet.

Zsély, 1884. január 28-án.

Galgóczy Béla,
uradalmi tisztartó.

Irodalom.

A „Pesti Hírlap” melyre a hó bármely napján lehet előfizetni, kitűnő országgyűlési karcolattal állal, melyeket Mikszáth és Törzs Kálmán szellemes íróink írnak, kedvenczvé lett az olvasóközönségnek. E karcolatok a legelőkelőbb hírlapokhoz képest nyújtják a főrendi s a képviselőház ülésének. Első rendű publicistáktól írt magvas vezércikkek, gazdag távirati rovat, változatos tárcák, érdekes levelek a világvárosokból és számos más politikai és szépirodalmi közlemény a legizdagabb tartalmu lapptesszik a „Pesti Hírlap”-ot, mely egyúttal a legolcsóbb is. Naponta két íven, azaz 16 oldalon jelenik meg, minden héten egy-két szenedarabot közöl mellékletkép s előfizetési ára mégis csak 14 ft évenként. Mindenki, a ki a kiadóhivatalhoz fordul (Budapest, Légrady testvérek, nádor-utca 7.), nyolcz napig ingyen kap mutatónyomtatványt a „Pesti Hírlap”-ból. Megrendeléseknél ügyelendő hogy csak a „Pesti Hírlap” irandó.

A „Magyarország és a Nagyvilág” című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lapunk idei évfolyamából három számot kaptunk már. Valamennyi azebbnél szebb illusztrációkat és becses irodalmi dolgozatokat tartalmaz. A legújabb szám a főrendiházi ellenzék vezérfőnökü Haynald bíbornak, Schlauch püspök, gróf Csirák János és gr. Zichy Nádor arcképeit hozza. — Művésznők arcképcsarnoka is megindult a „Magyarország és a N.”-ban mely bemutatja a hírneves hazai és külföldi színésznők és énekesnők művészi kivitelű arcképeit. Eddigél Sarah Bernhard, Materna Amália, Gerster Etelka, Patti Adél, Lecca Paulina, Albáni és más elsőrendű művésznők arcképeit jelentek meg. Minden szám nyolcz-tíz illusztrációt és két íven beszélyeket, rajzokat, tárcaleveleket, történelmi, földrajzi és természettudományi cikkeket tartalmaz legjobb íróinktól. A legutóbbi számokban Dalmady Győzőtől, Mikszáth Kálmántól, Jakab Elektől, Várady Antaltól stb. jelentek meg közlemények. A Magyarországi és a Nagyvilág kiadóhivatala (Budapest Légrady testvérek nádor-utca 7.) mindenkinek, a ki hozzá fordul, ingyen küld mutatónyomtatványt.

Az Ország-Világ hasábjain mióta Degre Alajos szerkeszti az irodalomban legjelesebbjeitől olvashatunk közleményeket. — Legutóbbi számában régen hallgató íróink báró Podmaniczky Frigyesről közöl szép novellát: „Egy csók nem a világ” címen. A

széles körben tisztelt írók örömmel üdvözlik bizonyára ismerőseit, hogy újra megszólalt a hozzá halgatás után. Vargassó-Pata Vilma arcképe közlésével a tanúgy barátait közelebbre le a szerkesztőség. Degre Alajos regénye: „Török vagy szakad” mindinkább kezd a figyelmet felkeltetni. Kemenczy Kálmán „A gyermek és a szülő ház” komoly iránynak emelkedő számára sok tanúságot tartalmaz. A kitűnő tartalmat emelik a szép képek, melyek a Wilkess és Waidl czég jó ízlését hirdetik Bolygó „Városi levelei” a hálók bírálatával foglalkozik.

Doboz István kiadásában megjelenő ifjúsági vállalatokra hívjuk fel olvasóink figyelmét, a melyek nemcsak gazdag tartalom, de „Wilkess és Waidl czég által eszközölt” szép kiállítás miatt is megérdemlik a tömeges pártfogást. A „Leányvilág” a jövővi írók Kaloosa Róza szerkesztésében jelenik meg. Tartalma beszéljen a dicséretes helyett „Hassár Róza otthon” elbeszélés, „Sylvester éjjelen” költemény Bolla Jánostól. Költemény magyarázat Kaloosa Rózával. A tíze-két hónap (rego). A görögnyári várkastély. Déva vára. A tündereknél (Villa Maria után). Francia önkéntes levelek. Női kézi munkák. Társas játék. Mit főzünk holnap. Gyönyörű a „Hallgas meg” című újsági kép. A tartalomról és kiállításról meglatatjuk, hogy a szerkesztőnő eltalálja a serdülő leányoknak illő hangot. „A Magyar Ifjúság Lapja”, mit Toldy László szerkeszt, az ifjúságnak valódi lapja. Nem vesztegeti nagy nevek hirdetésével, de adja azt, a mit egy szakember a jó irodalmi nevek nem ígérteit, de támogatása mellett adhat. Tartalma: Kaczor király (Népmese Pósa Lejostól). A kis ördög születésnapja (Kaloosa Rózával). Az év utolsó estéjén (Raja képpel). A múlt hetekben észlelt éggpirosások (Szabó Jánosfól). Téli mulatságok (képpel). A villam delejes táviró jubileuma. Földváry Károly elemo. Irodalom. Heti naptár. Vegyesek. Sakktörténet. Képrejtvény. Mind a két vállalat kiállja minden e nembeli vállalatlal versenyit.

Piaczi árak B-Gyarmaton.

1884. évi január 28-án.

Egy méter mássa

Tisztabuza	8 ft 80 kr. — 8 ft 90 kr.
Rozs	7 ft 30 kr. — 7 ft 40 kr.
Arpa	7 ft 30 kr. — 7 ft 50 kr.
Zab	6 ft 20 kr. — 6 ft 30 kr.
Kukoricza	6 ft 30 kr. — 6 ft 50 kr.

Jegyzette: Szekcsen János.

Feloldó szerkesztő:

Horváth Danó.

Leitner Sándor vaskereskedésében Vácson, egy tanuló azonnal felvétetik.

FRIEDMANN ADOLF

technikai vizsgált gépész és lakatos mester,

ki e téren már 14 jéve működik a számos bizonyítvánnyal bir, elvállal mindennemű lakatos munkákat, valamint házi telegrafokat, cséplő-, varró- és mindenfajú gőzgépek javítását a legjutányosabb árak mellett.

Ugyazintén cséplés mellé is ajánlkozik bármely időben és időtartamra.

Lakása: B-Gyarmaton, Remo-féle ház, Nagy-Tabán utca 538. sz. a.

H I R D E T M É N Y.

A salgótarjáni közszobánya részvénytársulat salgótarjáni és zagyva-róna-inaszói bányatelepein a hősmérés folyó évi márczius 1-től fogva egy vagy több évre is kiadó.

A hősmenyiség havonként 100 m. mászán felül lesz és a kimért hús megfizetése a bányaiszgatóság jóvállása által biztosítottatik.

A közelebbi feltételek, valamint a szerződés is, a bányaiszgatóságnál Salgó Tarjánban megtekinthetők, hová az ajánlatok is f. évi február 15-ig intézendők.

2—1

A BÁNYAISZGATÓSÁG.

A szécsényi takarékpénztár részvénytársulat 1884-ik évi rendes közgyűlésének hatánapját folyó 1884-ik évi február hó 24-ik napjának d. e. 9 órájára a társulat üléshelyiségeibe ezennel kitűztve, arra a részvénytársulat tisztelt részvényeseit azon figyelmeztetéssel van szerencsém meghívni, hogy az alapszabályok 18. §-a értelmében minden a közgyűlésen részvenni kívánó részvényes nevére írt részvényeit a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnak bemutatni tartozik, s hogy mintán a közgyűlés egyik teendőjét az alapszabályok módosítása fogja képezni, e tekintetbeni határozathozatalra pedig az alapszabályok 19. §-a értelmében a részvényesek kétharmad részének jelenléte szükséges, a közgyűlésen mentől számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgató jelentés elfogadása és tárgyalása.
 2. A lemondás folytán megüresült helyettes igazgatói állomáshoz választás újjai betöltése.
 3. Lemondás folytán két igazgatósági tag megválasztása.
 4. A felügyelő bizottság megválasztása.
 5. Az alapszabályok módosításának tárgyalása.
 6. Az intézőnél bittelt igénylők hitelének megalapítása és nyilvántartása tárgyában a múlt évi közgyűlésben beadott és az ez évi közgyűléshez utalt indítvány tárgyalása.
 7. Az igazgatóság és felügyelő bizottság múlt évi intézkedéseinek megbirálása s e tekintetbeni határozat.
 8. Az 1883-ik évi számadások és mérleg megvizsgálása, s azok feletti intézkedés.
 9. Az 1883-ik évi tisztajövedelemről intézkedés, és az osztalék meghatározása.
 10. A kamatláb tekintetébeni intézkedés.
 11. Jegyző és ügyvéd választása.
- Kelt Szécsényben 1884. évi január hó 17-én.

Tersztyánszky István,
igazgató.

3—2